

Tartu täiskasvanum pool

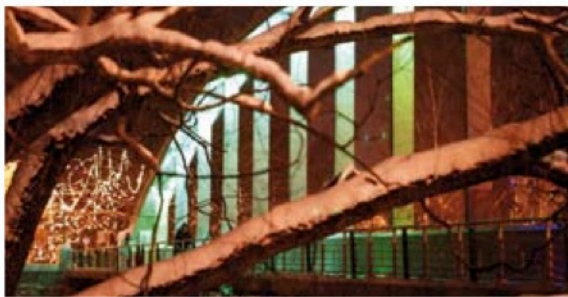
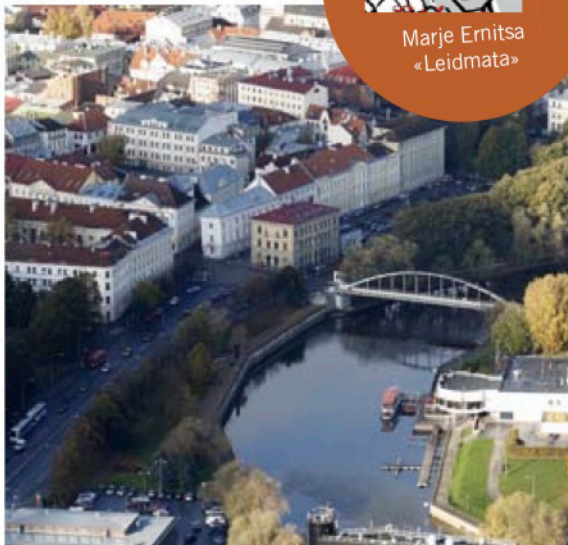
Eesti nais-Kaugveriks nimetatud Marje Ernitsa uusimas romaanis satub 40ndates aastates Tartu pereema orjapõlve psüühiliselt vääristunud ema ja poja maja keldrisse. Pere ja politsei pingutustele vaatamata ei suudeta teda seitsme aasta jooksul leida. Ühel päeval õnnestub tal aga põgeneda. Kodulinna tänavatel uuesti vabalt jalutades vangistab teda nüüd hoopis muu – küsimused, kuidas on võimalik taastada kaotsi läinud aastaid ja kas iseenast leida on üldse võimalik?

Vaevalt leidub Eestis kedagi, kes poleks kohtunud Emajõe, Toomemäe või Anne kanaliga. Ilmselt on need turvalise ülikoolilinna paigad nii enesestmõistetavad, et jalutate neist mööda nende olemasolu ajus registreerimatagi. Pärast «Leidmata» lugemist saavad need kohad aga sootuks teise tähenduse.

Emajõgi on raamatus kõrvaltegelase eest väljas, varjates mitmeid süngeid saladusi ja inimesi, kes leidmata jäävadki. Isegi kui me seda tunnistada ei taha, on see tõenäoliselt nii ka päriselus. Nii võib piki selle kallast jalutades saada hoopis teistsuguse, salapärasema ja mõtlikuma pildi, sest sama jõgi on iga kord, sõltuvalt meeleolust, erineva näoga.

Ka Toomemäest või Raekoja plat-sist võib mõelda sootuks teises kontekstis, kui kujutleda end raamatukangelanna rolli, kellele sealseid müüri- ja munakivid igapäevastel jalutuskäikudel kindlustunde annavad, kuid kes kaotab õnnetu juhuse läbi aastateks võimaluse armsates kohtades kõndida – just nagu kaotab ta silmist ka kõige lähemad, oma mehe ja lapsedki.

Palju räägitud Tartu vaim elab selle raamatu jälgedes kõndides

just Toomemäe alustes pime-dates käikudes. Inglisillaga tekib kangelannal seoses oma Ingli-nimelise orjastajaga sootuks keerulisem ja hirmutavam suhe.

Ning miks mitte vaadata üle ka peamine tegevuspaik ehk tuvastada mõni vana pommivarjendiga maja anonüümse Annelinna magala piiril – elurajoonis, kus elab ja tegutseb igapäevaselt tuhandeid inimesi, kuid seda

lihtsam on ühel neist jäljetult kaotsi minna?

Jalutuskäik «Leidmata» radadel ei ole päriselt neile, kes oma marsruute mugavalt reisijuhi järgi paika panevad. Pigem sobib see teekond närvikõdi armastavatele elava fantaasiaga thrilleri-sõpradele. Usutavalt kirjutatud psühholoogiline põnevik paneb nende tuntu ja turvaliste Tartu paikade üle hoopis teisiti järele mõtlema.

Marje Ernitsa
«Leidmata»